Rimvydas LAUŽIKAS

Investigations of Tauragnai former churches

In 1998-1999, VPU investigated the site of Tauragnai former churches (Utena district) where from the 15th century till 1994 the town churches stood. In 1998, the area of 25 m^2 was investigated. The cultural layer found was of 1,4-m. The remains of the foundations of the churches dating back to the 15th -19th centuries and building scrap were found, also 11 burials with poor burial items dating back to the 16th -18th centuries were found. Also human bones, coins, fragments of ornaments from destroyed burials of the similar periods were found.

In 1999, the area of 48 m^2 was uncovered. The remains of the foundations of three different periods dating back to the 17th -19th centuries and a tomb dating back to the 16th century were found. In the area explored, 25 burials dating back from the 15th century to the early 18th century were found.

Daiva LUCHTANIENĖ

VILNIAUS ŠV. JOKŪBO IR PILYPO BAŽNYČIOS ŠVENTORIAUS TYRINĖJIMAI 1998 M.

1998 m. Vilniuje, Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčios šventoriuje, buvo tiesiami vietinio apšvietimo kabeliai ir įkasami šviestuvų stulpai. Todėl PRI vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus atramų vietose bei kasant kabeliui tranšėjas.

Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu Vilniuje, Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčios šventoriuje, ištirti 9 žvalgomieji šurfai 1×1 m dydžio ir iki 1,5 m gylio bei 2 šurfai 0,5×0,5 m dydžio ir 0,5 m gylio. Taip pat žvalgytos tranšėjos požeminėms komunikacijoms. Bendras tirtas plotas 9,2 m^2.

Tyrinėjimų metu ištirtas perkastas kultūrinis sluoksnis (iki 1,45–1,50 m gylio nuo esamo žemės paviršiaus). Įžemis – smėlis pasiektas šurfe Nr. 9 (H_{abs} 97,60 m).

Tyrinėjimų metu rasta nemažai žmonių kaulų, tačiau nesuardytų palaidojimų neaptikta. Antropologinė kaulų analizė atlikta VU MF Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedroje (R. Jankauskas).

Archeologinių tyrinėjimų rezultatai leidžia teigti, kad arčiau žemės paviršiaus buvę žmonių kapai suardyti įvairių žemės darbų įvairiais laikotarpiais metu. Nemažas kiekis vaikų, naujagimių kaulų rodo, kad galėjo būti apardyti ir pirmųjų (beturčių) kapinių (XVI–XVII a.) kapai. Šie kaulai

galėjo būti sujaukti kasant vėlesnes duobes, rekonstruojant bažnyčią. Neaišku, kada ir kokių darbų metu pakenkta kultūriniam sluoksniui sovietmečiu. Šventoriaus V dalies tranšėjose net 1 m gylyje buvo rasta to laikotarpio odekolono buteliukų. Pirminis kapinių paviršius aptiktas tik vienoje vietoje (šurfas Nr. 9), tad apie viso šventoriaus (kartu ir kapinių) paviršiaus kitimą išvadų daryti negalime.

Kasant įvado tranšėją palei pagrindinį taką, kairėje jo pusėje, aptiktas ankstesnės bažnyčios šventoriaus (XVIII–XIX a.) tvoros pamato fragmentas.

Archeologinių radinių nedaug. Šurfe Nr. 4 rastas rožančiaus fragmentas (31 karoliukas). Karoliukai kauliniai, suverti ant varinės kilpuotos ir spirale susuktos vielos. Bendras ilgis 38 cm. Taip pat rastas olandiškos pypkės kandiklio fragmentas. Ant jo yra štampuotas įrašas lotyniškomis raidėmis „PRING“. Ten pat buvo ir stiklinis tamsios (juodos) masės, apvalus, daugiabriaunis karoliukas–kabutis.

Daiva LUCHTANIENĖ

The investigation of the churchyard of St. Philip & Jacob's church in 1998

In 1998, during the surveys in the churchyard of St. Philip & Jacob's church, 11 survey test excavations were done. During the investigation, a lot of single bones from destroyed burials were found. Poor archaeological finds are dating back to the 17th -19th centuries.

Roma SONGAILAITĖ

PAPILIO EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIOS TYRINĖJIMAI 1999 M.

1999 m. liepos mėn. Papilio evangelikų reformatų bažnyčios teritorijoje (S 526; Biržų r.) prasidėjo bažnyčios vidaus ir išorės remonto darbai: pamatų sutvirtinimas, juos atkasant iki 0,7 m gylio, vidaus dažymas ir grindų plytelių klojimas. Užsakovas – Papilio evangelikų reformatų bažnyčios bendruomenė. Žvalgymo ir archeologinius tyrinėjimus vykdė BKMS. Ištirtas